

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

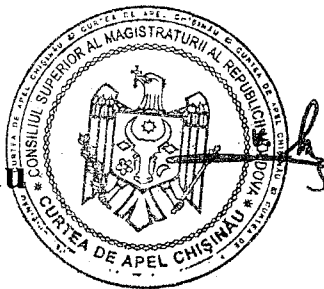
No 4-35/1-2418 din 07.12.18

**Curtea Constituțională a R.M.
Mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, 28**

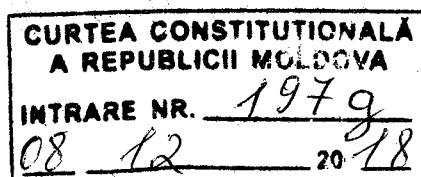
Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază **Încheierea nr. 2ac-335/18** privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Zama Vitalie în interesele SRL „Vladăna”, în cauza civilă la cererea de apel declarată de SRL „Vladăna”, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 februarie 2018

Anexă: Sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate- 14 file

Judecător al
Curții de Apel Chișinău

Clima Vladislav

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume **Zama** 2. Prenume **Vitalie**

3. Funcția **Avocat**

4. Adresa **mun. Chișinău, str. V. Pîrcălab, 2, of. 13**

5. Tel. **069107270** Fax. **022 277154**

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel. 10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prezenta sesizare vizează neconstituționalitatea prevederilor art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008.

Conținutul prevederilor contestate este următorul:

Articolul 14 alin. (1)

„dacă în decurs de 5 ani după înregistrare marca nu a făcut obiectul unei utilizări efective în Republica Moldova pentru produsele și/sau serviciile pentru care este înregistrată sau dacă utilizarea mărcii a fost suspendată pe o perioadă neîntreruptă de 5 ani, titularul mărcii este decăzut din drepturile asupra mărcii în condițiile prezentei legi, cu excepția cazurilor când există motive întemeiate pentru neutilizare.”

Articolul 20 alin. (1) lit.a)

„titularul mărcii este decăzut din drepturile asupra mărcii în urma unei cereri de decădere din drepturi, sau a unei cereri reconvenționale într-o acțiune de apărare a drepturilor, depuse la aceeași instanță, dacă în decursul unei perioade neîntrerupte de 5 ani, fără motive justificate, marca nu a făcut obiectul unei utilizări efective în Republica Moldova pentru produsele și/sau serviciile pentru care a fost înregistrată; totodată, nimeni nu poate cere ca titularul să fie decăzut din drepturi dacă, în perioada de la expirarea termenului indicat pînă la depunerea cererii de decădere din drepturi sau a cererii reconvenționale, marca a făcut obiectul unui contract de cesiune sau de licență ori obiectul unei începeri sau a unei reluări de utilizare reală; cu toate acestea, dacă începerea sau reluarea utilizării mărcii a avut loc cu 3 luni înainte de depunerea cererii de decădere sau a cererii reconvenționale, termenul respectiv începînd cel mai devreme la expirarea perioadei neîntrerupte de 5 ani de neutilizare, utilizarea nu este luată în considerare în cazul cînd pregătirile pentru începerea sau pentru reluarea utilizării au intervenit numai după ce titularul a aflat că cererea de decădere sau cererea reconvențională ar putea fi depusă.”

Prevederile art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008 contravin prevederilor Constituției RM, art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2), art. 23 alin. (2), art. 33, art. 46 alin. (2) și (3) și art. 54 alin. (2); și, de asemenea, contravin prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. Marca națională nr. R 16911 MOLDOVA DISCOVERY a obținut protecție pe teritoriul Republicii Moldova la data de 19 august 2008, fiind înregistrată la AGEPI, pentru produsele din clasa 16, 35, 39, 41, 43 conform Clasificării Internaționale a Produselor și Serviciilor. Titularul mărcii respective este compania pârâtă Vladânma SRL. Marca națională nr. R 16911 MOLDOVA DISCOVERY a obținut protecție inclusiv și pentru produsele „hârtie, și anume hârtie pentru fotocopiere și pentru imprimare cu laser, cu jet de cerneală și ofset; plicuri (papetărie); hârtie pentru plotter” din clasa 16 CIPS.

Compania reclamantă invocă că potrivit Legii nr. 38 din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, titularul mărcii este obligat să utilizeze marca, în caz contrar el este decăzut din drepturile asupra ei. În această ordine de idei Soporcel – Sociedade Portuguesa de Papel SA, prin intermediul BrevetMarcService SRL, a înaintat o cerere de chemare în judecată către Vladânma SRL privind decăderea din drepturi asupra mărcii.

La momentul actual cauza civilă nominalizată se află pe rolul Curții de Apel Chișinău se află în ordine de apel.

În hotărârea instanței de fond contestată cu apel s-a făcut referire, printre altele, la prevederile art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Prin efectul prevederilor art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008 persoana apelantă a fost expropriată fără a fi stabilită a dreptă și prealabilă despăgubire a titularului mărcii și prevederile respective nu corespund cerinței calității legii.

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

"Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate" [art. 1 alin. (3)];

"Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale." [art. 4 alin. (2)];

„... [S]tatul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative." [art. 23 alin. (2)];

„Dreptul cetățenilor la proprietatea intelectuală, interesele lor materiale și morale ce apar în legătură cu diverse genuri de creație intelectuală sînt apărute de lege." [art. 33 alin. (2)];

„Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire." [art. 46 alin. (2) și (3)];

"Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției." [art. 54 alin. (2)].

Prevederile relevante ale Protocolului nr. 1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24 iulie 1997, M.O., 1997, nr.54-55, art.502) sunt următoarele:

"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului Statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor." [art. 1].

Prevederile art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008 contravin prevederilor Constituției RM, art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2), art. 23 alin. (2), art. 33, art. 46 alin. (2) și (3) și art. 54 alin. (2); și, de asemenea, contravin prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană, din motivele care urmează.

Expropriere fără o prealabilă despăgubire

Hotărâre nr.30 din 01.11.2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 19 alin.(4) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (transmiterea instalațiilor și rețelelor publice de alimentare cu apă)

35. Curtea menționează că articolul 9 din Constituție consacră existența proprietății private asupra bunurilor materiale și intelectuale, iar potrivit articolului 46 din Constituție, dreptul la proprietatea privată este garantat.

36. Potrivit articolului 127 alin.(1) și (2) din Constituție, statul ocrotește proprietatea și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

37. Curtea reține că proprietatea privată consacră dreptul titularului de a poseda, folosi și dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele stabilite de lege.

38. Totodată, dispozițiile articolului 46 alin.(2) din Constituție prevăd că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

39. Curtea relevă că articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare - „Convenția Europeană”) consacră dreptul la respectarea bunurilor. Astfel, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

40. Curtea reține că în calitate de „bun”, protejat de articolul 46 din Constituție și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, poate fi recunoscut orice element al activului patrimonial al persoanei care are valoare economică.

52. Curtea reține că exproprierea este una din cele mai severe măsuri care poate fi luată cu privire la dreptul de proprietate privată, deoarece nu este doar o simplă limitare a dreptului, ci duce la pierderea acestuia.

53. În acest sens, legislatorul a adoptat Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999, prin care a reglementat utilitatea publică și declararea ei, modalitatea de expropriere și măsurile care precedă exproprierea, drepturile expropriatului. Potrivit acestei legi, **exproprierea urmează a fi precedată de o despăgubire a titularului bunului.**

54. De asemenea, cu privire la compensația acordată titularului dreptului de proprietate pentru privarea de dreptul său, Curtea Europeană a reținut că, în absența unei compensații reparatorii, art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar asigura decât o protecție iluzorie și ineficace a dreptului de proprietate, în totală contradicție cu dispozițiile Convenției (cauza James și alții vs. Marea Britanie, hotărârea din 22 februarie 1986).

55. Privarea de proprietate impune obligația statului de a despăgubi pe proprietar, pentru că fără plata unei sume rezonabile, raportată la valoarea bunului, măsura constituie o atingere excesivă a dreptului la respectarea bunurilor sale. Imposibilitatea de a obține o despăgubire echitabilă în cadrul privării de proprietate constituie o rupere a echilibrului între necesitatea protecției dreptului de proprietate și exigentele de ordin general.

56. În context, Curtea statuează că orice construcție efectuată din mijloacele financiare ale persoanei fizice sau juridice poate fi transmisă la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului, doar după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

De altfel, proprietatea intelectuală fiind recunoscută drept proprietate privată, prin prisma legislației naționale și în special art. 9 din Constituția RM, care prevede că proprietatea este publică și privată constituită din bunuri materiale și intelectuale și art. art. 33, 46 din Constituția Republicii Moldova, care reglementează dreptul cetățenilor la proprietate intelectuală și dreptul la proprietate privată și protecția acesteia, nu poate fi anulată sau expropriată.

Protecția proprietății intelectuale în jurisprudența Curții de la Strasbourg

Conceptul de „bun”, la care se face referire în prima parte a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la

Convenție, are un sens autonom care nu se limitează la proprietatea asupra unor bunuri materiale și este independent de clasificarea formală din dreptul național: unele drepturi și interese care constituie patrimoniu pot fi, de asemenea, privite ca „drepturi de proprietate” și, astfel, ca „bunuri” în sensul acestei prevederi. Chestiunea care trebuie examinată în fiecare cauză este dacă circumstanțele cauzei, examinate în ansamblu, ofereau reclamantului un drept asupra unui interes material protejat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 (a se vedea *Iatridis v. Greece*, [GC], nr. 31107/96; *Beyeler v. Italy* [GC], nr. 33202/96, § 100, ECHR 2000-I; *Broniowski v. Poland* [GC], nr. 31443/96, § 129, ECHR 2004-V; și *Anheuser-Busch Inc. v. Portugal* [GC], nr. 73049/01, § 63, ECHR 2007-...).

În anumite circumstanțe, o „speranță legitimă” de a obține un „bun” poate, de asemenea, să se bucure de protecția articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție. Astfel, acolo unde interesul cu privire la proprietate face parte din natura pretenției, persoana care o invocă poate fi privită ca având o „speranță legitimă” dacă există o bază suficientă pentru acest interes în dreptul național, spre exemplu când există o jurisprudență stabilită a instanțelor judecătorești care s-o confirme (a se vedea *Kopecký*, citată mai sus, § 52). Totuși, nu există o speranță legitimă acolo unde există o dispută privind interpretarea și aplicarea corectă a legislației naționale și unde pretențiile reclamantului sunt ulterior respinse de către instanțele judecătorești naționale (a se vedea *Kopecký*, citată mai sus, § 50).

Curtea a reiterat că articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție este aplicabil proprietății intelectuale (a se vedea *Anheuser-Busch Inc.*, citată mai sus, § 72).

Curtea a arătat că art. 1 din Protocolul nr. 1 presupune, mai întâi și cu precădere, ca o ingerința a autorităților publice în exercițiul dreptului la respectarea bunurilor să fie legală: cea de-a doua teză a primului alineat din acest articol nu autorizează privirea de proprietate decât “în condițiile prevăzute de lege”. De asemenea, principiul legalității implica existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile.

Ceea ce impune art. 1 din Protocolul nr.1, este ca această lipsire de proprietate să fie efectuată numai cu o despăgubire efectivă și rezonabilă, sub aspectul cuantumului, respectiv trebuie să fie făcută cu plata unei compensații corespunzătoare.

Astfel, deposedarea trebuie să fie conformă cu principiile generale ale dreptului internațional, și anume acelea potrivit cărora orice deposedare implică o obligație de despăgubire a titularului dreptului de proprietate, iar în stabilirea acestei despăgubiri trebuie avut în vedere principiul proporționalității, respectiv necesitatea efectuării testului echilibrului echitabil.

Nu este reglementat numai dreptul la despăgubire pur și simplu ci se impune în mod clar și neechivoc ca această despăgubire să fie una dreaptă, respectiv să fie respectat principiul proporționalității.

În concluzie, având în vedere faptul că în speță decăderea din drepturi asupra mărcii are loc fără a fi precedată de o despăgubire a titularului bunului respectiv nu este respectat principiul proporționalității, contrar prevederilor Constituționale și Convenționale, încalcându-se dispozițiile articolului 46 alin. (1) și (2) combinat cu articolul 54 din Constituție și articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Calitatea legii

Totodată, prevederile contestate nu îndeplinesc condițiile de calitate a legii, instituite prin prevederile art. 23 din Constituție „statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

În această privință reiterăm principiile generale reținute de Curtea Constituțională în hotărârea acesteia din 16 martie 2017:

41. Curtea reiterează că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

42. În acest sens, Curtea reține că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure.

43. Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

Principii similare se regăsesc și în hotărârea Curții Constituționale Nr. 2 din 30.01.2018

40. Curtea subliniază că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin. (2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare.

41. În Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că:

„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...]”

42. Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.

43. Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anumite garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza Amann vs. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

44. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

45. Astfel, Curtea subliniază că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.

46. Prin urmare, Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

În particular prevederile art. 14 și prevederile art. 20 din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008, conțin sintagmele “când există motive întemeiate pentru neutilizare” și “fără motive justificate”. De altfel legiuitorul nu a specificat în textul legii în mod exhaustiv care sunt acele motive pentru care titularul nu poate fi decăzut din drepturi asupra mărcii. Corespunzător textele “când există motive întemeiate pentru neutilizare” și “fără motive justificate” sunt formulate de o manieră

imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție și lasă loc pentru arbitrar. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Pentru considerentele expuse, solicităm exercitarea controlului constituționalității art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008 și a sintagmelor “*cînd există motive întemeiate pentru neutilizare*” și “*fără motive justificate*” din art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008 prin prisma art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2), art. 23 alin. (2), art. 33, art. 46 alin. (2) și (3) și art. 54 alin. (2) din Constituție.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16. Aparent Curtea Constituțională nu a examinat anterior constituționalitatea art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit.a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. Materialele cauzei civile la cererea de chemare în judecată Soporcel – Sociedade Portuguesa de Papel SA, depusă prin intermediul BrevetMarcService SRL, către Vladânma SRL privind decăderea din drepturi asupra mărcii.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VIII al Notiței Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Loculmun. Chișinău.....

Data26.09.2018.....

Vitalie ZAMA

ÎNCHEIERE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componența

Președintele ședinței, judecătorul

Vladislav Clima

Judecătorii

Ecaterina Palaciuc și Ala Malîi

Grefier

Luminița Cupcic

examinând în ședință publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Zama Vitalie în interesele apelantei societatea cu răspundere limitată „Vladânma” în cauza civilă la cererea de apel declarată de societatea cu răspundere limitată „Vladânma” împotriva hotărârii judecătorești Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 februarie 2018, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintate de Soporcel - Sociedade Portuguesa de Papel societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Vladânma” cu privire la decăderea din drepturi asupra mărcii naționale,-

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

a c o n s t a t a t :

La data de 06 iulie 2017, societatea „Soporcel-Socieda de Portuguesa de Papel,” S.A. a depus cerere de chemare în judecată către societatea cu răspundere limitată „Vladânma” cu privire la decăderea din drepturi asupra mărcii naționale.

Prin hotărârea judecătorești Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 februarie 2018, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de societatea „Soporcel-Sociedade Portuguesa de Papel” S.A. către societatea cu răspundere limitată „Vladânma” cu privire la decăderea din drepturi asupra mărcii naționale. A fost decăzută parțial societatea cu răspundere limitată „Vladânma” din drepturile asupra mărcii naționale nr. R16911 MOLDOVA DISCOVERY pentru produsele hârtie și anume hârtie pentru fotocopiere și pentru imprimante cu laser, cu jet de cerneală și ofset, plicuri (papetărie), hârtie pentru plotter din clasa 16, conform Clasificării Internaționale a Produselor și Serviciilor.

La 02 martie 2018, societatea cu răspundere limitată „Vladânma”, în termenul stabilit de lege, a declarat apel împotriva hotărârii judecătorești Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 februarie 2018, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea formulată să fie respinsă.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei societatea cu răspundere limitată „Vladânma”, avocatul Vitalie Zama, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor nr. 38 din 29 februarie 2008 și a sintagmelor „cînd există motive întemeiate pentru neutilizare” și “fără motive justificate” din art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din legea enunțată.

Solicitantul considera că, prevederile art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29 februarie 2008 sunt contrare

prevederilor Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale.

Argumenta că, prin efectul prevederilor art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29 februarie 2008 apelanta a fost expropriată, fără a fi stabilită a dreptă și prealabilă despăgubire în calitatea sa de titular al mărcii, or prevederile respective nu corespund cerinței calității legii.

Reprezentantul societății Soporcel – Sociedade Portuguesa de Papel societate pe acțiuni, avocatul Radu Jigău, precum și reprezentanta AGEPI Rău Maria, au pledat pentru respingerea cererii.

Audiind explicațiile reprezentanților părților prezente în ședința de judecată, studiind și analizând materialele cauzei instanța de apel conchide că, există teme de admitere a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate reieșind din următoarele motive.

Potrivit art. 12/1 Codul de procedură civilă, ridicarea excepției de neconstituționalitate este admisibilă în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Potrivit art. 134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere

legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Iar potrivit art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relatat că, judecătorul ordinar, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate și a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate de Curte în prezenta Hotărâre.

Colegiul observă că obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum a fost formulat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Vladânma”, constituie dispozițiile art.14 alin.(1) și art.20 alin.(1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor Nr. 38 din 29.02.2008, care ar contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova, art. 1 alin. (3), art. 4 alin. (2), art. 23 alin. (2), art. 33, art. 46 alin. (2) și (3) și art. 54 alin. (2) și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale, art. 1 din Protocolul nr. 1.

Instanța de apel reține că, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art.4 alin. (1), lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative, ține de competența Curții Constituționale.

Respectiv, sub aspectul întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, instanța de apel menționează că norma vizată de către apelantul societatea cu răspundere limitată „Vladânma”, constituie obiect al controlului de constituționalitate, fiind întrunite condițiile indicate în hotărârea Curții Constituționale pentru interpretarea art. 135 alin.(1) lit. lit. a) și g) din Constituție.

Colegiul civil remarcă că, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către partea în proces, apelantul societatea cu răspundere limitată „Vladânma”, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că Colegiul nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, și stabilind întrunirea condițiilor menționate supra necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul ajunge la concluzia admiterii demersului societății cu răspundere limitată „Vladânma”.

138

În conformitate cu prevederile art. art. 12¹, 269-270, Codul de procedură civilă,
Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău, -

d i s p u n e:

Se admite cererea avocatului Zama Vitalie în interesele apelantei societatea cu răspundere limitată „Vladăna” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor nr. 38 din 29 februarie 2008 și a sintagmelor „când există motive întemeiate pentru neutilizare” și “fără motive justificate” din art. 14 alin. (1) și art. 20 alin. (1) lit. a) din legea enunțată.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Vladislav Clima

Judecătorii

Ecaterina Palanciuc

Ala Malii

COPIA CORESPUNDE ORIGINALULUI

Judecător Clima Vladislav

